

Kisbeszéd a segítségről

Van egy közkeletű anekdota a magyarokról, akik száz éve kihajóztatták a személyes egzisztenciát Amerikába. Ott, abban a nagy lehetőségekkel kérkedő országban az volt a szokás, hogy köszönés helyett – szép napot, jó egészséget, örvendek stb. – azt kérdezték az egymásba belebotló utcaemberek a másiktól, *how are you*.

Ilyenkor a magyar ember szíve fölmelegedett, milyen figyelmesek ebben a furcsán nyüzsgő, rohangáló világban, és máris mondani kezdte. Tkp. kihajtotta élete nagyregényét, ami mindenkinek van, annak is, aki néma, aki süket, aki analfabéta, sültbolond, vagy Prospero, Tomoceuszkakatiki, Kis János, Godot. Sorolta is, hogy a család így meg úgy. Hogy a job (állás) (munkanélküliség) (pénz). Vagy hogy az időjárás, a kanadai szél örvénylése a szép magyar negyed fölött, a felhőkarcolók dereka körül. Szépen, akkurátusan, talán cigarettára gyújtva, a füstöt mélyre leszívva adta elő, mi van a lelki hóviszonyokkal, a gyerekekkel, a kutyával, a szomszédokkal, a világvégével, a sarki bakeryvel, a felesége önagyságával, a mindennel. Még Istent is elmondta, legalábbis a sarki templom plébánosának szerelmi relációját. Előadott mindent, ami a *how are you*-ba beletartozott. Mert tényleg, mi nem tartozhat bele? A szegény, megrettent amerikai tag meg csak nézett a 112. utca sarkán, mint a pisai torony, és nem értette. Egy atombombát nyilván értett volna. Ezt nem kapisgálta. Mert erre a kérdésre nem kell mást mondani, hogy *thanks, fine*. Nem többet. Nem is kevesebbet. Ennyit. És akkor oké, rendben is van a világ, az illem, a kötelező udvariasság kisállata megkapta az eledelt, a viszontlátásra, *bye-bye*. Lehet tovább haladni a virágos futószalagon, a kapitalizmus bukkanós ösvényein vagy világító sztrádáin.

De hát én is beléptem a minap – Kr. után 2024 – egy boltba, magyar boltba, plázaboltba, egy olyanba, mindegy is, beléptem, nagy levegőt vettem. Jó napot kívánok. Olyan ifjú volt az eladó, hogy már az unokám is lehetett volna, mobiltelefon a bölcsis, az ovis jele vagy pendrive. Kedvesen, megnyerően mosolygott. Kitámasztott a csillogóra suvicsolt pulton. Két tenyérrel. Érzékeltem, gyúr is a hét bizonyos napjain. És köszönés helyett kérdezett.

Miben segíthetek?

Ezt kérdezte.

Miben segíthetek?

Én marha meg elgondolkodtam, hogy de tényleg, mi lenne, ha elmondanám, ha sorolni kezdeném, ha elővezetném azt a sok jót és nem jót, ami van, ami az élet, és hogy ő, aki ebben éppúgy benne van, mint én, miben is szolgálhatna a javamra. Vica versa.

Miben segíthetek?

Álltam a forgóajtós bejáratnál. Gondolkodtam. Aztán visszamentem, mint egy megtért közlegény. Mintha meg sem ismert volna.

Miben segíthetek, uram?, kérdezte, mosolygott, kitámasztott.